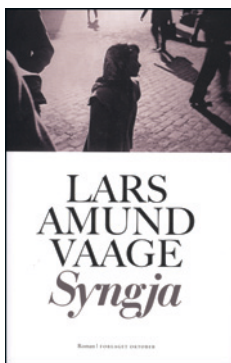

Vakkert og sorgstemt tonefølge fra far

Lars Amund Vaage
Syngja
 232 s. Oslo: Forlaget Oktober, 2012.
 Pris NOK 369
 ISBN 978-82-495-0577-7

«Den eg skriv dette til kan ikkje lesa. Ho kan ikkje skriva, og ikkje snakka heller, endå om dei fremste fagfolka i landet har prøvd å læra henne dette i mange år». Slik åpner denne skjønnlitterære romanen, med forfatterens agenda og sorg. Han er en etablert og anerkjent forfatter som lenge har tenkt på å skrive historien til sitt barn med alvorlig autisme. Først nå, når hun er i voksen alder, kan han fortelle om sin reise med datteren G. Hvis han selv greier å finne ordene, slik han kommenterer underveis.

Leseren blir tatt med tilbake til forfatterens ungdomstid, hvor han arbeider som bussjåfør, betrakter mennesker og ønsker å skrive. En dag ser han jenta han vil ha. De får barn, og han blir dratt inn i dette nye livet hvor barnets ve og vel er det han bryr seg om. Så kommer redselen og tvilen – barnets utrøstelige gråt: Kan det være noe galt med barnet? Barnet har autisme.

Handlingen er selvbiografisk og personlig. Forfatteren gir oss innblikk i hvordan det kan være å stå nær et menneske det er vanskelig å komme nær. Han forteller åpent og sårt om livet med G. Respektfullt og med kjærlighet beskriver han datteren og viktigheten av å prøve å forstå henne. Han forteller om kampen til mor og far som med håp gjør det de kan for å hente barnet ut fra hennes verden og inn til sine liv, for så å skildre at «Me måtte vera der ho var, i autismen». Han ordsetter hvordan et barn med alvorlig funksjonshemming gjennomgriper familielivet og livet for øvrig. Leseren tas med i sorgprosesser og utfordringer ledsaget av samvittighet, ansvar, tilkortkommenhet, fine stunder, resignasjon og håp. Ambisjoner om å følge atferdsterapien til punkt og prikke, fagpersonellens roller og egen tvil blir også belyst: Hva skal foreldrene tro på – hvem gjør det som er riktig for datteren? Hva er det beste for henne?

Språket er vakkert, klart og poetisk med korte setninger. Enkeltstående avsnitt kan leses som selvstendige dikt, og leseren rives sorgstemt med på reisen til far og datter.

Takk til Vaage som tar oss med på denne reisen. Boken er viktig. Den gir innsyn og refleksjoner det er meget verd å ha med på vår ferd med mennesker.

Syngja er nominert til Brageprisen 2012.

Gunnhild Bagøien
 St. Olavs hospital

Godt om psykodynamisk terapi i utvikling

Randi Ulberg, Anne Grete Hersoug,
 Tormod Knutsen, red.
Psykoterapi i utvikling
 413 s, tab, ill. Oslo: Akademika forlag, 2012.
 Pris NOK 398
 ISBN 978-82-321-0015-6

Denne boken er utgitt i forbindelse med at Institutt for psykoterapi er 50 år i 2012. Det er ingen selvforherligende jubileumsbok, men en omfattende samling av sentrale temaer i psykodynamisk og psykoanalytisk terapi. Den bør interessere alle som arbeider innen psykisk helse, ikke minst leger i spesialisering.

Ved instituttets opprettelse i 1962 ble to formål formulert:

(i) fremme og organisere undervisning og forskning i psykodynamisk psykoterapi og psykoanalyse samt (ii) skape et faglig miljø og høyne faglig nivå hos leger og psykologer i psykoterapeutisk arbeid. Forfatterne godtgjør langt på vei at instituttet fungerer etter hensiktene. Tittelen *Psykoterapi i utvikling* er velvalgt fordi de 23 kapitlene nettopp viser at fagområdet er i kontinuerlig utvikling. Tiden har ikke har stått stille, verken for teori og terapi, som omtales i første del, som utgjør ca. tre firedele, eller for instituttets funksjon og perspektiv som er omtalt i andre del.

Forfatterne er så mange at det ikke lar seg gjøre å nevne alle, og majoriteten er medlemmer ved Institutt for psykoterapi. Flere har markert seg innen forskning og med akademiske posisjoner. Hytten og Råbu slår an tonen i åpningskapitlet med betraktninger om psykoterapiens formål, målsetting og virkning. Enkelte kapitler refererer fra nyere doktorgradsarbeider, f.eks. Ulberg som sammen med Høglend skriver om overføringsarbeid, og Hersoug som tar for seg betydningen av terapeutisk allianse. Blant høydepunktene er Zachrissons refleksjoner omkring terapeutens indre arbeid og Opdals tanker om grenseoverskridelser. Skårderud skriver diskuterende og informativt om mentalisering, og etterfølges av et mer omfattende innlegg av Fonagy og Bateman. De skriver på engelsk om mentaliseringsbasert terapi og viser hvordan den har sine røtter i psykoanalysen. Jeg vil også fremheve to kapitler av Johansen om utviklingsteori og nyere nevrovitenskap. Knutsen diskuterer forskjellene mellom psykodynamisk psykoterapi og psykoanalyse, og Eikeland omtaler psykoterapiens rammevilkår og plassering i dagens kulturelle kontekst. Alle kapitlene avsluttes med fylldige referanselister, som vitner om faglig standard og interesse for å følge med i fagets nyvinninger.

Er det så noe å utsette på dette verket? Ikke mye, men et par av kapitlene i andre del, som omhandler forskning omkring utdanningskandidatenes læringsutbytte og terapeutisk profil, kunne vært mer sammenfattet og gitt en klarere fremstilling. En og annen trykkfeil finnes også. Verd å nevne er en passasje der det benyttes «eksploderende teknikker» for å utforske vanskelige følelser og relasjonskonflikter – eksplorerende teknikker er trolig tilstrekkelig utforskende.

Da gjenstår å gratulere med en god og nyttig jubileumsbok.

Morten C. Vanberg
 Hvalstad

Oppgitte interessekonflikter: Anmelderen er medlem av Norsk psykoanalytisk forening og Institutt for psykoterapi.